

“๕๕ คำสอน” เป็นหนังสือที่รวบรวมธรรมเทศนา
บางส่วนของ พระอาจารย์ชัยกิจ เตชวโร ที่ทางศิษย์ยานุศิษย์
ได้รวบรวมไว้ในโอกาสต่างๆ และเลือกคำสอนที่น่าสนใจ
ทำให้คนเข้าใจธรรมะ ได้ง่ายขึ้น ในเบื้องต้น ๕๕ คำสอน

รวมทั้งเลือกภาพความทรงจำและภาพกิจกรรม
บางส่วน ตลอดช่วงเวลา ๑ ปีเศษ ตั้งแต่เริ่มก่อสร้างที่พักสงฆ์
จนถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นที่ระลึกในงานทอดกฐินสามัคคี ณ
ที่พักสงฆ์ป่าสักจะบุชาธรรม ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ตัวเราเองก็คือธรรมชาติอย่างหนึ่ง เราต้องเรียนรู้ที่จะ
อยู่กับธรรมชาติอย่างไม่กระทบซึ่งกันและกัน และอาศัย
ธรรมชาติในการน้อมนำเป็นธรรมะอบรมใจตนเอง พระอาจารย์
สอนเสมอว่า ธรรมชาติ ก็คือ ธรรมะ หากเราเข้าใจธรรมชาติ
ของเราถ่องแท้ เราก็จะเข้าใจธรรมะ ว่าเป็นเรื่องธรรมดา และ
สามารถใช้ชีวิตในแต่ละวันได้อย่างมีความสุข

คณะศิษย์ยานุศิษย์

๑

ส่งต่อ

๑

พิมพ์ครั้งที่ ๑ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๕
โรงพิมพ์ สหกิจการพิมพ์ ถ.ประสานไมตรี ต.สบตุ๋ย อ.เมือง จ.ลำปาง
จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม
เจ้าของ ที่พักสงฆ์ป่าสัจจะบูชาธรรม อ.เมือง จ.ลำปาง
ผู้เรียบเรียง พระอาจารย์ชัยกิจ เตชวโร
www.sajjabuchadham.wordpress.com
www.facebook.com/sajjabuchadham
[google/สัจจะบูชาธรรม](https://www.google.com/search?q=สัจจะบูชาธรรม)

พิมพ์เป็นธรรมทาน ห้ามจำหน่าย

อย่ามองข้าม

เวลาเราอยากจะมีความสุข เรามักจะมองกันเพียงว่า “สุขเรื่องอะไร เอามันเข้ามา เอามันเข้ามา” แต่กลับไม่มองว่า “ทุกข์เรื่องอะไร เอาออกหรือยัง เอาออกหรือยัง”

หาสุขใส่ตัว แต่ความทุกข์ก็ยังมีอยู่

แท้จริงแล้ว ถ้าเราเอาทุกข์ออกจากใจได้ เราก็จะมีแต่ความสุขล้วนๆ เราจะเจอความสุขที่ถาวร แต่คนกลับมองข้ามไป

ที่פקสงฆ์ป่าลัจจะบุชาธรรม

ธรรมะ - ชชาติ

ธรรมชชาติ คือ ทำให้มันถึงธรรม ในชชาตินี้แหละ

ไม่ต้องไปรอหวังในอนาคต รีบทำให้มันถึงธรรม

ในชชาตินี้เลย เข้าใจมั๊ย..

เรียงลำดับความสำคัญให้ถูก

คนเราเวลามีปัญหาหนึ่งเรื่องแล้วเรื่องอื่นๆ มักจะตามมาเป็นพรวน และส่วนใหญ่แล้ว ตัวเราเองนั่นแหละที่ทำให้มีปัญหาเรื่องอื่นๆ ตามมา เป็นเพราะว่าเราลืมเรียงลำดับความสำคัญของสิ่งที่มีค่าในชีวิต

๑. จิตใจของเรา

๒. ร่างกายของเรา

๓. แม่

๔. พ่อ

๕. สามี ภรรยา

๖. ลูก

๗. ญาติมิตร

๘. ทรัพย์สินสมบัติ

ตัวอย่างเช่น บางคนโดนสามีทิ้ง ถึงทุกข์มาก แต่ลูกตัวน้อยก็ยังน่ารักไร้เดียงสา เรากลับแบ่งเอาความทุกข์ของเราไปให้ลูก เช่น ร้องไห้ให้ลูกเห็นบ่อยๆ เป็นการทำร้ายลูกในทางอ้อม หรือ พุดไม่ติดกับลูก มัวแต่เสียใจจนไม่มีเวลาใส่ใจเด็กจากสามีทิ้งไป ๑ เราทำให้เรื่องลูกมีปัญหาเป็น ๒ แล้ว

แล้วก็พาลทำให้หน้าที่การงานแย่ไปด้วย เพราะปล่อยให้วางไม่เป็น จะทำงานก็เอาเรื่องสามีไปทำงานด้วย การงานก็

บทที่ ๕

ทำไม่ได้ มีปัญหาเรื่องเงินตามมาอีกเป็น ๓ เรื่องแล้ว

ทุกซั่หนักเข้าก็ลามถึงพ่อแม่ ทำให้ท่านทุกซั่กับเราไปด้วย กลายเป็นมีปัญหา ๔ - ๕ เรื่องแล้ว

จิตใจที่อ่อนแอมาก พาให้ร่างกายเจ็บป่วย เพราะไม่ยอมดูแลตัวเองเอาแต่ร้องไห้เศร้าโศกเสียใจ จากสามี่ทั้งเรื่องเดียว กลายเป็นมีปัญหา ๗ เรื่องไปแล้ว ทุกอย่างรอบตัวแยกไปหมด เราก็จะบอกว่าเรามีปัญหารุมเร้ามากมาย ทั้งๆ ที่ต้นตอคือ เรื่องเดียวคือสามี่ทั้ง อีก ๖ เรื่องนั้น เราทำให้แย่งเองทั้งหมดเลย

ถ้าเราเรียงลำดับความสำคัญเป็นแล้ว เราจะเห็นว่า ปัญหาเรื่องสามี่ทั้งนั้น เป็นแค่อันดับที่ ๕ อันดับ ๔ ๓ ๒ ๑ ของเรายังดีอยู่ ยังมีลูกที่น่ารัก มีพ่อแม่ที่คอยเป็นห่วงเราอยู่ ร่างกายของเรายังครบถ้วนสมบูรณ์ดีอยู่ การงานก็ยังทำได้ การเงินก็จะยังไม่มีปัญหา นี่เป็นตัวอย่างหนึ่งของความทุกข์ที่เกิดจากการเรียงลำดับความสำคัญของชีวิตไม่เป็น

อีกปัญหาทั่วไปที่เจอบ่อยก็เช่น ทำงานหนักเพื่อหวังให้ได้เงินมากๆ จนลืมนดูแลร่างกายของตนเอง จนอ่อนแอเจ็บป่วยแล้วเราก็เอาเงินที่เราหามาได้มากมายนั้นแหละ มารักษาร่างกายตนเอง นี่เอาเรื่องที่ ๘ มาแลกเรื่องที่ ๒ ไม่คุ้มค่าเลย

หรือบางคน รักลูก แต่ไม่รักไม่ใส่ใจคู่ของตนคือ สามี่

บทที่ ๖

ภรรยา ของตนเอง จนทำให้เกิดปัญหากันขึ้นมา ทำให้ปัญหา ลามไปถึงลูก

เหตุที่ลูก ถูกจัดลำดับให้มาทีหลัง สามี ภรรยา ก็ด้วย เหตุนี้ ถ้าคนสองคนรักกันดี ย่อมส่งผลที่ดีต่อลูก ถ้าคู่สามี ภรรยาไม่รักกัน ไม่ดูแลเอาใจใส่กัน ทะเลาะกันบ่อยๆ ก็ส่งผล กระทบแย่ๆ ให้ลูกเช่นกัน คู่สามี ภรรยา จึงต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ให้ลูกก่อน ปัญหาที่ ก็เกิดจากการเรียงลำดับความสำคัญไม่ เป็นอีกเช่นกัน

ถ้าเราเจอปัญหาเรื่องใด อย่าลืมนมองถึงสิ่งดีดีเรื่องอื่นๆ ที่เรายังมี และอย่ายอมให้เรื่องเดียวนั้น ไปทำลายลำดับอื่นๆ ที่เหลือที่ยังดีอยู่

ต่อให้เราจะสูญเสียพ่อแม่ไป อย่าลืมนว่า เรายังมีลูก มี สามี ภรรยา ต่อให้เราจะสูญเสีย ลูก อันเป็นที่รักไป เรายังมี สามี ภรรยา ร่างกายเรายังแข็งแรง เรายังเลี้ยงดูตนเองได้

ต่อให้ที่สุด เราจะสูญเสีย อวัยวะไป ขอให้จิตใจเรายัง เข้มแข็งอยู่ หากจิตใจเข้มแข็งดีแล้ว ต่อให้ร่างกายนี้จะพราว จากเราไป เราก็จะยังไม่สะทกสะท้านหวั่นไหว และยังมี ความ สุขอยู่ได้นั่นเอง

จะเห็นว่า สิ่งที่สำคัญมาเป็นอันดับ ๑ คือ ดวงจิตของ เรา และก็เชื่อได้เลยว่า หากเราทำเรื่องที่ดี ๑ ได้สมบูรณ์แล้ว อีก ๗ เรื่องของเราก็จะสมบูรณ์ตามมาแน่นอน

ธรรมะ จาก กองไฟ

- เขว่กัันว่ให้ม่นั้ภวณว เพราะว่กัันว่จะได้บุญมกกว่การให้ทวน เขว่กัันว่ภวณวจะได้บุญมกกว่การรกษาศील จรกอยู่ว่ การภวณวเหมือนบุญกองหญ่ แต่การที่เราจะจุดไฟกองหญ่ติดได้ จำเป็นต้องอาศัยเศษไม้แห้งเล็ก ๆ ก่อน จะไปเอาขอนไม้หญ่มาก่อไฟเลย มันก็ก่อไฟไม่ติด เศษไม้แห้ง ๆ เหล่านั้ก็เปรียบเหมือน การให้ทวนนั้แหละ จะม่นั้ภวณวให้มันได้เลย มันภวณวไม่ได้หรงก ถ้าย้งไม่รู้จกการให้ทวนและรกษาศीलก่อน

- อื่กประการหนึ่ ครูบาอาจารย์ ก็ทำได้แค่ยื่นคบไฟให้ เราจะจุดหรือไม่จุดก็เรื่งของเราแล้ว บางคน ยืนให้ไปแล้วไม่เชื่อ ไม่ทำ ไม่รับ ไม่เอาไปจุดไฟ ม้วยืนหนว แล้วก็มาตุ้วว่ศาสนาไม่ดี บางคนรับไปจุดติดแล้ว ก็ต้องคอยรกษา หม่นเติมเชื่อไฟเอง

- การจะจุดไฟเรื่เริ่มต้นนั้ เราเอาไม้มาสีกันให้เกิดความร้อน ก็เหมือนกัับการปฏิบัติ เดี่ยวทำเดี่ยวหยุด มันกำลังจะได้ที่แล้ว เราท้อไปก่อน ไฟมันก็ไม่ติด ดั่งนั้ เมื่อเรื่ปฏิบัติแล้วต้องทำให้ต่อเนื่ง เรื่มีไฟแล้วอย่าหยุดทำ ทำให้สม่่าเสมอ วันหนึ่ไฟติดแล้วเราจะภูมิใจกัับผลที่เราพากเพียรมา

ธรรมมา

ธรรมมา ให้ “ปฏิบัติ” ไม่ใช่ ธรรมมา สักแต่ว่า “รู้”
เมื่อรู้แล้วให้ลงมือปฏิบัติทันที รู้เฉยๆ ไม่มีประโยชน์
อะไร

รู้ ใครๆ ก็รู้ได้ อ่านมา ฟังมา ก็รู้หมด สำคัญที่ทำให้
สำเร็จได้หรือเปล่า

ที่פקสงฆ์ป่าสัจจะบุชาธรรม

สัมน่า

เวลาเราอยากกินส้ม เราก็ไปหาซื้อที่แผงส้มในตลาด
ต่อให้มีสัมน่าปะปนอยู่ในนั้น เราก็เลือกมาแต่ผลดีๆ ไม่ใช่หรือ

มาวัดให้มาแสวงหาธรรม อย่ามาแสวงหากรรม
บางคนตั้งใจไปวัด อยากไปทำบุญ อยากได้ธรรมะ แต่กลับไป
ติnun ตินี้ ติพระ ตั้งใจจะมาเอาส้มดี กลับได้สัมน่ากลับบ้านไป
เสียอีก

กินเหล้า กินนม

คนกินเหล้าก็ว่าเขาดี คนกินนมก็บอกว่าเขาดี เวลาใครมาซักชวนเราว่า ให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้แล้วจะดี หน้าที่ของเราคือ **ต้องใช้ปัญญาในการไตร่ตรองว่าควรเชื่อใคร**

เจ้าพ่อองค์นั้นดี ศาลเจ้าปู่ตรงนี้ศักดิ์สิทธิ์ ไปฝากเป็นลูกศิษย์เจ้าแม่องค์นั้นแล้วจะดี ไตร่ตรองซิ มีใครว่าสินค้าของตัวเองไม่ดีแล้วมันจะขายออกได้อย่างไร

เวลาเราชวนคนพาลมากินเหล้าที่บ้านเรา พอเบื่อแล้วคุยไม่ถูกคอ อยากจะไล่เขากลับ มันทำได้ง่ายๆ หรือ ทั่งๆ ที่เป็นบ้านของเราเองนะ ยิ่งไล่คนที่เราชวนมาเองแท้ๆ กลับไม่ได้เลย ทางที่ดีคือ อย่าชวนมาตั้งแต่แรกนั้นแหละ จึงจะถูกต้อง

เรื่องกินเหล้านี้ก็อีกอย่าง นึกถึงตอนฝึกกินใหม่ๆ แรกๆ มันก็ฝืน กินไปๆ เรายังฝืนจนมันสิ้นคอได้ การปฏิบัติธรรมก็เหมือนกัน แรกๆ มันอึดอัด ทำให้บ่อย จนคล่อง นานไปก็ชำนาญเอง แต่ผลที่ได้ต่างกันลิบลับ

ฝืนเพื่อสิ่งแย่ๆ ยังฝืนได้

ฝืนเพื่อสิ่งดีๆ กลับไม่ยอมทำ

สัจจะธรรม

สัจจะธรรม คำนี้บ่งบอกว่า ธรรม ต้อง คู่กับ สัจจะ จึงจะเรียกว่า สัจจะที่แท้จริงได้

สมมติว่า เรารับปากเพื่อนว่าจะไปกินเหล้าด้วยกัน แล้วเราเบี้ยวไม่ไป นี่ไม่เรียกว่า มีสัจจะ

แต่ถ้ารับปากเพื่อนว่าจะไปกินเหล้าด้วยกัน แล้วไปจริงๆ ก็ไม่เรียกว่า มีสัจจะ เช่นกัน เพราะมันไม่เป็นธรรม

ที่פקสงขปาสะจจะบูชาธรรม

ไม่มีอะไรได้มาง่ายๆ

งานในทางโลก ยังต้องทำงานเหนื่อย กว่าจะได้รับผลตอบแทนคือ เงินเดือน

งานในทางธรรม ก็เหมือนกัน ต้องอดทนปฏิบัติจึงจะเกิดผล ได้มาง่ายๆ ไม่มีหรอก

พระพุทธเจ้าทรงสอนให้ลำบากก่อน การปฏิบัติที่ทำให้สบายๆ ได้มาง่ายๆ ให้สันนิษฐานว่าไม่ถูกต้อง

มะขามป้อมเปรียบกับ ปรียัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ

อะไรคือมะขามป้อม มะขามป้อมมีรูปร่างหน้าตา
อย่างไร มีรสชาติอย่างไร เอาไปแปรรูปเป็นอะไรได้บ้าง
กรรมวิธีการแปรรูปแต่ละอย่างทำอะไรบ้าง มีคุณค่าทาง
อาหารอย่างไรบ้าง

นี่คือ **ปรียัติ**

ซื้อมะขามป้อมมา เอามาปอก เอามาปรุง เอามากวน
เอามาคั้น ทำตามกรรมวิธีต่างๆ ต้องออกแรงต้องเหนื่อย
แน่นอน

นี่คือ **ปฏิบัติ**

เอามะขามป้อมใส่ปาก แล้วลิ้มรส

นี่คือ **ปฏิเวธ**

เช่นเดียวกับการภาวนานั้นแหละ เรียนรู้วิธีการภาวนา
คือ ปรียัติ ขณะภาวนา คือ ปฏิบัติ ผลที่ได้จากการภาวนา
คือ ปฏิเวธ

ชีวิต เหมือน ไกวเปล

เวลาเราไกวเปล เดียวมันก็ขึ้นแล้วก็ลงมาต่ำ แล้วก็ขึ้นไปใหม่ สลับไปมา มันก็เหมือนชีวิตคนเรานี้แหละ ต้องมีขึ้นๆ ลงๆ บ้างเป็นธรรมดา

เวลาคนจะลงจากเปล ไม่มีใครกระโดดลงมาในขณะที่เปลยังไกวอยู่ มันอันตราย ก็เหมือนกับเวลาเรามีปัญหาชีวิตจะตัดสินใจอะไร ให้รอเปลสงบลงก่อน ให้ใจเย็นๆ ค่อยๆ คิด ค่อยๆ ทำ

ใครทำตัวให้หนักก็เหมือนกับพวกบ้ายศ บ้าอำนาจ ยึดมั่นยึดนี้ ว่าเป็นของเรา นีก็ของฉัน นันก็ของฉัน เหมือนกับเอาอะไรมาแบกไว้นั้นแหละ มันหนัก สุดท้ายเชือกก็ขาดตกลงมาเจ็บ

คนใจร้อนก็เหมือนกัน หุนหันพลันแล่น รักสนุก สนาน ก็เหมือนรีบไกวเปล ถึงน้ำหนักไม่มากเท่าไร แต่แกว่งเชือกเร็วไป เชือกมันก็ขาดได้เหมือนกัน

ไกวเปลก็เป็นวิหารธรรมสอนใจได้เหมือนกัน อย่าเอาแต่นอนสบายละเข้าใจมัย..

เรือพาย พายข้ามฝั่งวิญสงสาร

ดวงจิตของเราก็เปรียบเสมือนเรือที่ต้องใช้พายให้ข้าม
ฝั่งฝั่งวิญสงสาร จงรีบพายอย่างมีสติ หมั่นตรวจสอบเรือว่ามี
รอยรั่วตรงไหน หากน้ำรั่วเข้ามาก็ต้องตั้งขยันวิดน้ำออกเรือ
และขนเอาแต่คุณงามความดีข้ามฝั่งแห่งภพไปให้ได้

น้ำท่วมเข้าเรือ ก็เหมือน ความโลภ ความโกรธ ความ
หลง ที่ไหลรั่วเข้าท่วมหัวใจ ให้เราสำรวจตรวจตนเองและวิด
ออกเสมอ **อย่าให้เรือล่มตอนจอด อย่าให้ตาบอดตอนแก่**
จะแก้ไขอะไรไม่ได้ ขาดทุนเสียชาติเกิดเป็นมนุษย์ เข้าใจมั๊ย..

ที่พักสงฆ์ป่าสงฆ์วิญสงสาร

มองโลกเป็นธรรมดา

ธรรมดาของโลก คือ มีทั้ง ดี และ ไม่ดี ปนกันอยู่ ถ้ามีแต่ดีอย่างเดียวก็ไม่เป็นโลก มีแต่ไม่ดีก็ไม่เป็นโลก สำคัญคือคนที่อาศัยโลกนี้ ต้องมองทั้ง ๒ สิ่งที่อยู่คู่กันนี้ ให้เป็นเรื่องธรรมดา ทำตนเองให้อยู่ตรงกลางระหว่างคำว่า **ไม่** และคำว่า **ดี**

เลือกรับเอาเฉพาะสิ่งที่ดี สิ่งที่ไม่ดีก็น้อมนำมาเป็น ธรรมะสอนใจตน และวางใจให้เป็นกลางเสมอ

จึงจะอยู่อย่างเข้าใจความเป็น ธรรมดาของธรรมชาติ ที่แท้จริงได้

เหยียบคันเร่ง อย่าเหยียบเบรค

เมื่อเราตั้งใจว่าจะทำคุณงามความดีแล้ว ต้องไม่ ทำบาปควบคู่กันไปด้วย การทำความดีก็เหมือนเหยียบคันเร่ง ให้ชีวิตเข้าสู่ทางเจริญรุ่งเรือง ถ้ายังทำบาปไปด้วย ก็เหมือนกับ เหยียบเบรคไปด้วย รถมันก็ไม่ไปถึงไหน

คนที่ปฏิบัติธรรม ภาวนา การปฏิบัติมันไม่ก้าวหน้าก็ ด้วยเหตุผลนี้

ผีหลอก

เข่าว่ากันว่า “ผีหลอก” ก็เพราะว่า มัน “หลอก” ใจ มีบ้างมัย “ผีจริง” ถ้าว่า ผีจริง ยังก้อยดูน่ากลัวหน้อย นีมันหลอก ไม่ใช่ จริง ซะหน้อย กลัวทำไม

ก้มหน้าก้มตาทำ

ในการปฏิบัติธรรม ให้ก้มหน้าก้มตาทำของใครของมัน ให้คิดว่าลู่วิ่งลู่นี้ มีเราวิ่งอยู่คนเดียว ไม่ต้องสนใจฟังเสียงคนรอบข้าง ไม่ต้องเหลียวซ้ายแลขวา มันไม่ได้ช่วยให้เราวิ่งได้เร็วขึ้น จะทำให้วิ่งช้าลงด้วยซ้ำไป การปฏิบัติธรรมก็เหมือนกัน มันจะทำให้เราท้อแท้ถ้าเราเอาตนเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่น ให้ออกแรงวิ่งสุดความสามารถของเรา ล้มก็ลุกใหม่ ล้มอีกก็ลุกอีก ไม่เห็นต้องสนใจคนข้างหน้าข้างหลัง ก็เราวิ่งอยู่คนเดียว กว่าเด็กจะเดินได้ เด็กยังล้มไม่รู้กี่ครั้ง ถึงแม้ว่าเราจะมีจุดหมายปลายทางเดียวกัน แต่เราวิ่งลู่วิ่งของใครของมัน

(อย่าท้อเด็ดขาด)

เพ่งโทษ เป็นภัย เพ่งใจเป็นคุณ

ต่อให้คนอื่นจะทำผิด หากใจเราไม่ผิดไปด้วยแล้ว เราก็ไม่เดือดร้อน ใครจะทำผิด นั้นเรื่องของเขา แต่ตอนนี้ **เราเพ่งใจ หรือ เพ่งใคร** เราบอกว่า คนนั้นไม่ดี คนนี้ไม่ดี คำว่า “ไม่ดี” นั้น หลุดออกจากปากของใคร ออกมาจากใจของใคร ออกมาจากปากของเรา ก็แสดงว่า ความไม่ดีนั้นออกมาจากเรานี้แหละ ถ้ามีคนมาว่าเราไม่ดี ลองคิดดูว่า ถ้าเราไปว่าให้เขากลับ ก็แสดงว่า เราก็คงไม่ดีจริงๆ อย่างที่เขาว่าให้

เพ่งความผิดของคนอื่น มันจะทำให้ใจเราผิดไปด้วย กับเขา เป็นภัยกับใจตนเอง เพ่งเข้ามาดูใจของตนเอง ใจเรารู้สึกไม่ดีอย่างไร ตัวเราบกพร่องอย่างไร แล้วค่อยๆ แก้ไข จึงจะเป็นประโยชน์อย่างสมบูรณ์

กราบอย่างสมบูรณ์

ให้เราสร้างบารมีในตัวเรา แล้วกราบบารมีในตัวเรา
ง่ายที่สุด ไม่ต้องดั้นด้นไปหากราบบารมีของคนอื่น ต่อให้ไป
กราบขอบารมีของคนอื่นแล้ว เขาให้บารมีเราได้หรือ

กราบทาน กราบศีล กราบปัญญา ในตัวเราเอง
กราบความเมตตา ในตัวของเราเอง กราบขันติ กราบความ
พากเพียร ของเราเองและกราบทุกๆ บารมีในตัวเราเอง
นั่นแหละ

ทำใจเราให้เป็นพระได้สมบูรณ์ จบสิ้นแล้ว กราบ
พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ในตัวเราได้อย่างสมบูรณ์
ไม่ต้องไปหากราบที่ไหนอีก

รากเหง้า คือ ความกตัญญู รู้คุณ

ไม่ว่าเราจะไปได้ไกลแค่ไหน ถ้าเราไม่ใส่ใจรากเหง้าของเรา คือ การกตัญญูรู้คุณ เราจะไม่มีความเจริญรุ่งเรืองได้

ต้นไม้ หากเราไม่ใส่ใจดูแล ปล่อยให้รากเน่า ต่อให้หมาก ผล จะมีมากแค่ไหน ไม่นาน ทั้งต้น ทั้งผล ก็จะต้องล้มเหี่ยวเฉาและตายไปในที่สุด

ความกตัญญูอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ เหมือนกับการทำเพราะจำยอม เราจำใจทำ ทำตามหน้าที่ เราก็จะไม่มีความสุข เมื่อกตัญญูแล้วต้อง “รู้คุณ” ด้วย รู้คุณค่าของสิ่งที่เราทำ ระบุคุณค่าของความกตัญญู นั้นจึงเป็นการใส่ใจรากเหง้าของชีวิตของเราอย่างแท้จริง

อยาก

มี มันไม่ทุกข์หรอก เพราะว่า **อยากมี** มันจึงเป็นทุกข์
เป็น มันไม่ทุกข์หรอก เพราะว่า **อยากเป็น** มันจึงเป็นทุกข์
ได้ มันไม่ทุกข์หรอก เพราะว่า **อยากได้** มันจึงเป็นทุกข์
สุข มันไม่ทุกข์หรอก เพราะว่า **อยากสุข** มันจึงเป็นทุกข์
รู้ มันไม่ทุกข์หรอก เพราะว่า **อยากรู้** มันจึงเป็นทุกข์
เพราะมี ความอยาก มันจึงเป็นทุกข์

ที่פקสงฆ์ป่าลัจจะบุชาธรรม

ถูกผิด เป็น ปุถุชน

เหตุผล เป็น ปัญญาชน

เข้าใจ ไร้ใจ มั่นใจ วางใจ ปล่อยวาง เป็น อริยะชน

ธรรมะ ๕ นิ้ว

นิ้วโป้ง คือ ความดีเยี่ยม

นิ้วชี้ คือ ชี้สั่งการงานชอบ

นิ้วกลาง คือ มีความยุติธรรม

นิ้วนาง คือ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน

นิ้วก้อย คือ การรู้จักให้อภัย

มือเรานี้ก็เป็นธรรมสอนใจคนได้เหมือนกัน

คนจะล่วงทุกข์ได้ด้วย..

วิริยณะ ทุกขมะ เจติ

คนจะล่วงทุกข์ได้ด้วย “ความเพียร”

ไม่มีณะ คนจะล่วงทุกข์ได้ด้วย “ความรู้”

พระพุทธเจ้าสอนให้ **ปฏิบัติ** ให้มาก ไม่ใช่ **ศึกษา** ให้
มาก เราว่ามันยาก แท้จริงแล้วมันไม่ยากเท่าไรหรอก ยาก
เพราะความเพียรของเรานั้นไม่ถึงต่างหาก **เข้าใจมั๊ย..**

ศรีอาริยมตไตรโย

ศรี คือ ผู้มีศีล

อาริยะ คือ พระอริยะเจ้า

เมต คือ ผู้ที่มีความเมตตา

ไตร คือ ผู้ที่ยึดมั่นในพระรัตนตรัย

โย คือ การเริ่มต้นดี

เราไม่ได้พูดถึงพระศรีอาริยมตไตรโย ที่ตำรากล่าวไว้ว่า จะมาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าองค์ต่อไป

แต่นี่คือความหมายของคำว่า ศรีอาริยมตไตรโย ในปัจจุบันธรรมนี้

ไม่ต้องรอถึงพระพุทธเจ้าองค์ต่อไป ซึ่งไม่รู้ว่าจะอีกนานแค่ไหนจะมาตรัสรู้ แต่ถ้าเราทำใจในปัจจุบันของเราให้มีศรีอาริยมตไตรโยแล้ว เราก็ไม่จำเป็นต้องรอพระพุทธเจ้าองค์ต่อไป ชีวิตเราก็จะมีแต่ความสุข ความเจริญรุ่งเรืองในปัจจุบันธรรม นี้อย่างแน่นอน

สูญกลับ ภัทรกลับ ในใจคน

ถ้าว่าตามตำรา สูญกลับ คือ ช่วงเวลาอันยาวนานที่ พระศาสนาสิ้นสูญจากโลกนี้ไป ภัทรกลับ คือช่วงเวลาอัน ยาวนานที่ศาสนายังรุ่งเรืองดีอยู่ ซึ่งเวลาปัจจุบันที่เราอยู่กัน ตอนนี ก็ถือเป็นช่วง ภัทรกลับ

แต่ช่วงเวลานี้ก็เป็นสูญกลับได้เช่นกัน เพราะ ศาสนา จะเสื่อม ก็เสื่อมในหัวใจคน หากเราทำจิตใจให้เป็นอกุศล ไม่ทำคุณงามความดี ก็เรียกได้ว่า ศาสนาหมดความรุ่งเรือง และได้สูญสิ้นไปจากจิตใจของคนนั้นๆ เกิดเป็นสูญกลับใน จิตใจของคนนั้นๆ นั่นเอง

ถ้าหากว่าความตายมาบังเกิด ก็ถือเป็นโมฆะที่ได้เกิด มาเป็นมนุษย์ ทีนี้อาจจะได้เจอ สูญกลับ ของจริง และจะได้ เวียนว่ายตายเกิดมาเป็นทุกข์ไม่รู้จักจบสิ้นแน่นอน

ว่ายนํ้าให้ไว

มนุษย์เราเกิดมาเวียนว่ายนํ้าอยู่ในวัฏสงสาร เปรียบเหมือนกับเราว่ายนํ้าอยู่ในอ่างขนาดใหญ่ที่มีกระเช้ไล่ตามเรา กระเช้เปรียบเหมือนกิเลส ที่ไล่กัดกินหัวใจของเราตลอดเวลา ตายแล้วก็เกิดมาให้มันกินเรื่อยๆ เราจึงต้องเร่งว่ายนํ้าให้เร็วที่สุด การทำคุณงามความดี ให้ทาน รักษาศีล หมั่นเพียรภาวนาก็เปรียบเหมือนการว่ายนํ้าหนี นั่นเอง เมื่อไหร่ก็ตามที่เรานํ้าขึ้นฝั่งได้แล้ว มันก็หมดสิทธิ์ทำร้ายเราได้อีกต่อไป กระเช้ไม่ได้ตายไปไหน กิเลสก็ยังไม่ได้อโตนทำลาย มันก็ยังคั่นองอยู่แต่ในนํ้า ไม่สามารถกัดกินจิตใจของเราซึ่งอยู่ในที่ที่ปลอดภัยแล้วได้อีกตลอดไป นั่นย่อมนได้ชื่อว่า เราหลุดพ้นออกจากวัฏสงสารแล้ว

บุญ - บาป

“บุญ” คือ สภาพที่ทำให้ใจหมจดจ่ด เข้มแข็ง ไม่มีโทษขณะทำ ให้ผลเป็นความสุข

“บาป” ทำเพราะใจคิด บาปเป็นพิษ เพราะใจจำบาปเป็นกรรม เพราะระลึกได้

กลัว

คนเรามักกลัวสิ่งที่มองไม่เห็น เช่น กลัวความมืด กลัวสิ่งที่อยู่ในภาพยนตร์อื่นๆ กลัวชีวิตหลังความตาย เราจึงควรรีบเร่งฝึกจิตใจให้มีสติ เพื่อวาระสุดท้าย จิตจะได้ไปสู่สุคติ อย่ามัวบอกว่าไม่มีเวลา เพราะเมื่อวันนั้นมาถึง เวลาของท่านก็จะมีแล้วจริงๆ

“ทางนำกลัวอย่าไป ทางพันภัยอย่าท้อ..เข้าใจมั๊ย..”

ความงาม ๓ ประการ

ความงาม ๓ ประการที่เราควรจะน้อมนำเข้ามาอยู่ในใจของเรา

อาทิกัลยานัง งามในเบื้องต้น งดงามด้วยการให้ทาน

มัชฌกัลยานัง งามในท่ามกลาง ด้วยการรักษาศีล

ปะริโยสานะกัลยานัง งามในที่สุด ด้วยการภาวนา
โดยใช้ปัญญา

นี่เป็นความงามที่คงทนถาวรที่สุด เป็นความงามที่ไม่เสื่อมสลายไปตามกาลเวลา

บารมีเก่า

แต่ละคนสั่งสมวาสนาบารมีมาไม่เท่ากัน ทำให้ใช้เวลาในการปฏิบัติได้ผลช้าเร็วแตกต่างกัน เพราะพระพุทธรศาสนา นั้น เน้นการกระทำ ความอดทนพากเพียรพยายามสุดกำลังที่เรามี ไม่ได้เน้นเรื่องวาสนาบารมีเก่า

ดังนั้น ไม่ต้องสนใจว่าเราจะมีวาสนาสั่งสมมากน้อยแค่ไหน แต่ขอให้เพียรพยายามให้สุดกำลังใจของเรา และเพียรให้ถูกทาง ก็จะได้เจอผลสำเร็จที่ล้ำค่าอย่างแน่นอน

ตามโลกไม่เห็นธรรม มีธรรมเห็นทั้งโลก

เจริญ มันก็ทำให้เราดีดั้น เสื่อม มันก็ทำให้เราเดือดร้อน เราจะเอาเจริญหรือเสื่อมล่ะ ไม่เอามันทั้งคู่ อยู่กลางๆนี่แหละ เราเห็นกระแสโลก แต่จะไม่ตามกระแสโลก เห็นน้ำไหลหลากผ่านมา เราก็ออกมายืนดูบนฝั่ง จะกระโดดลงไปกับเขาทำไม่ล่ะ

ล้มต่อนุ่น ดีกว่ากล้มต่อนแก่

คนนุ่นสาว ร่างกายยังแข็งแรง ควรจะพาร่างกายมา ประกอบคุณงามความดีบ้าง ต่อนแก่เดินไม่ไหว ก็อยากจะมา วดมันก็ลำบาก ปวดแข้งปวดขาจะให้นั่งภาวนาก็ทำไม่ไหว คนนุ่นสาว มีกำลังที่จะทำ กลับเที่ยวเล่นสนุกสนาน

คนนุ่น เพียรภาวนาท้อแท้ จะล้มบ้างก็ยิ่งลุกไหว เดินจงกรมนั่งภาวนา ปวดขาที่ยังอดทนไหว พักแล้วก็ยังมี กำลังไปต่อ พอแก่มาทีไรเสียดหัวใจ ทุกข์มากจะมาวัดก็ ไม่ไหว นั่งภาวนาก็ปวดขา เดินจงกรมก็จะล้ม ตาก็มองไม่เห็น ทาง หูฟังเทศน์ก็ไม่ชัด ทุกข์แค่นี้หนก็แทบจะปรับปรุงแก้ไข อะไรไม่ได้แล้ว

นี่แหละ ล้มต่อนุ่น ดีกว่ากล้มต่อนแก่

รีบออกจากกันเหว

บุคคลทั่วไปมีอยู่ ๒ ประเภท คือ คนที่อยู่ในถ้ำมืดมืด กับคนที่อยู่กันเหว

คนที่ไม่สนใจธรรมะเลย เปรียบเหมือนคนที่อยู่ในถ้ำมืดมืด ทั้งอัปซัน มีอันตราย ทั้งสูง ทั้งเสีย และอากาศที่ไม่ดีต่อสุขภาพ

คนที่สนใจปฏิบัติธรรม เปรียบเหมือนคนที่กำลังออกจากถ้ำมาอยู่ที่กันเหว แล้วกำลังจะหาทางปีนป่ายขึ้นไปจากกันเหว เพราะอยู่ด้านล่างแม้จะพอเห็นแสงสว่าง ก็ยังถือว่าไม่ปลอดภัย เดี่ยวน้ำป่าก็ไหลป่า เดี่ยวก็ฝนตก

คนที่อยู่กันเหวต้องพยายามปีนป่ายขึ้นมาสู่ความสามารรถ โดยอาศัยคนที่อยู่ข้างบนคอยบอกทาง ว่าหินก้อนไหนเหยียบแล้วไม่ลื่น เถววัลย์ตรงไหนเกาะได้ คนที่คอยบอกทางด้านบน ก็เปรียบเหมือนครูบาอาจารย์นั่นเอง บางคนอยู่ด้านล่างพูดได้หมดทุกอย่างว่าต้องขึ้นทางไหน แต่ตัวเองก็ยังจมอยู่กันเหว

ให้เชื่อฟังคนที่สำเร็จแล้ว ที่อยู่ด้านบนและตั้งใจออกแรงปีนขึ้นมายกตนเองให้พ้นภัย อย่ามัวแต่ชี้เกี้ยว หรือถกธรรมอวดภูมิกันอยู่ด้านล่างเลยมันจะไม่ถึง

หาป็น ปัญหา

เมื่อเราประกอบสัมมาอาชีวะและ “หา” ทรัพย์มาได้ แล้ว เราก็ควรจะ “ป็น” ออกไป เป็นการ “หา-ป็น” เช่นนี้ไปเรื่อย ๆ

ในทางจิตใจก็เช่นกัน เมื่อ “หา” ความสุขได้แล้ว ก็หมั่น “ป็น” ออกไปเพื่อแผ้วให้คนอื่นมีความสุขบ้าง

หากเราไม่ทำแบบนี้ ผลของมันก็จะป็นในทางตรงข้าม คือ เกิด “ปัญหา” ขึ้นมาแทน

$$๑ + ๑ = ๒$$

ในการเดินทาง ก้าวแรก และก้าวต่อมา จนถึงก้าวสุดท้ายล้วนมีความสำคัญทุกๆ ก้าว แต่เมื่อถึงจุดหมายแล้ว รอยเท้าจะมีมากเท่าไรก็ทิ้งมันให้หมด เปรียบ $๑ + ๑ = ๒$

เลข ๑ ก็มีความสำคัญ ที่ทำให้ได้คำตอบคือเลข ๒

แต่เมื่อรู้ชัดแจ้งด้วยตนเองแล้วว่า $๑ + ๑ = ๒$ จริงๆ

เราก็วางมันลง ไม่เอาทั้งเลข ๑ และ เลข ๒ แค่นี้เอง

อยู่คนเดียว นั่งคนเดียว ใจดวงเดียว ทำเรื่องเดียว สุขคนเดียว ลงมือทำเลย

เวลาภาวนานั้น ถึงแม้จะมีคนมาก หลับตาลงให้คิดว่า เรานั่งอยู่คนเดียว เท่านั้น อยู่กับใจของตนเอง ใจก็ให้ทำแค่เรื่องเดียว คืออยู่กับคำบริกรรม พุทโธ เท่านั้น ไม่ต้องไปคิดถึงบ้าน คิดถึงลูก คิดถึงสามี ภรรยา ใจมีดวงเดียวให้ทำหน้าที่ทีละอย่าง กลับบ้านไปจึงจะมีหน้าที่เป็นพ่อ เป็นแม่ ก็ค่อยทำให้มันสมบูรณ์ทีละอย่าง ตอนนี้มีหน้าที่ภาวนาก็ทำภาวนา ให้มันสมบูรณ์ กลับไปบ้าน ก็ค่อยทำหน้าที่ที่บ้านให้สมบูรณ์ อยู่ที่ทำงานก็ทำใจให้อยู่ในหน้าที่เพียงที่ทำงานอย่างเดียว คนที่ทำได้แบบนี้ จะประสบความสำเร็จในทุกๆ เรื่องที่ทำ

จะเป็น อึ่ง หรือ ม้า

เราลองสังเกตดูเวลาที่ม้าวิ่ง มันมองตรงไปข้างหน้า และวิ่งอย่างเดียว ไม่ได้สนใจซ้ายขวา ขณะกำลังวิ่งแม้ยังไม่ถึงจุดหมาย สิ่งที่ได้ก็คือ ภาระกำลังและกล้ามเนื้อที่แข็งแรง อีกทั้งยังมีนายม้าคอยสั่งการ ไม่ให้วิ่งออกนอกกลุ่มนอกทาง

ส่วนอึ่งนั้น นอกจากจะอยู่เฉยๆ ไม่ออกแรงวิ่งไปไหนแล้ว ยังเอาตนเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่น พองตนเองให้ใหญ่ คอยอวดภูมิว่าตนเหนือกว่าใคร สุดท้ายก็ต้องแตกตาย พ่ายแพ้ให้ตนเอง

เรามาปฏิบัติธรรม ก็ให้เลือกเอาว่าจะเป็นอย่างอึ่งหรือม้า

กระจกสองใจ น้ำใสเห็นเงา

เวลาเราส่องกระจก คนข้างในจะดูสวยหรือไม่ อยู่ที่ตัวคนส่อง ไม่ได้อยู่ที่กระจก ต่อให้กระจกนั้นจะสกปรกมากเท่าไร ถ้าตัวเราสวยดีอยู่แล้ว มันก็ดูแย้แค้ในกระจกบานนั้นบานเดียวเท่านั้น

กระจกที่สกปรกนั้นก็เปรียบเหมือนผู้อื่นที่มองเรานั้นเอง บางครั้งคนอื่นมองว่าเราไม่ดี แทนที่เราจะหันกลับมามองตัวเราแล้วแก้ไขตนเอง เรากลับพยายามจะไปเช็ดกระจก โดยการไปแก้ไขที่คนอื่น

ต่อให้เช็ดกระจกบานนั้นจนสะอาด แล้วบานอื่นๆ ละต้องไปไล่เช็ดจนหมดเลยหรือ ออกแรงไปไล่เช็ดกระจกสุดท้ายตัวเราก็ก็นั่งสกปรกอยู่ แต่ถ้าตัวเราสวยดีอยู่แล้ว ใจเราสมบูรณ์อยู่แล้ว กระจกที่ส่องจะสกปรกสักเท่าไร เราก็ไม่วุ่นวายใจ

กระจกที่สะอาดนั้นก็เปรียบเหมือนวิญญูชนหรือนักปราชญ์ทั้งหลาย บุคคลเหล่านี้ย่อมมองเห็นข้อบกพร่องของเราได้ถูกต้อง หน้าที่ของเราก็คือแก้ไขตัวเราให้ดีขึ้นตามข้อบกพร่องที่เห็นในกระจกใสนั่นเอง

น้ำใสเห็นเงา เป็นอย่างไร เวลาเราอยากมองเห็นเงาตัวเองในน้ำ เราต้องรอให้น้ำนิ่งสงบก่อน ถ้าน้ำกระเพื่อมอยู่เราก็เห็นเงาของเราไม่ชัดเจน เศษฝุ่นเศษอะไรติดหน้าก็มองไม่เห็น น้ำที่ขุ่นอะไรอยู่ในน้ำบ้างก็ไม่รู้

การภาวนาเช่นเดียวกัน ใจยังไม่สงบเลย จะใช้ปัญญาพิจารณาอะไร มันก็ทำได้ไม่ดี เราจึงควรทำใจเราให้สงบเหมือนน้ำนิ่งก่อน เมื่อน้ำนิ่งสงบแล้ว มีอะไรที่อยู่ในน้ำเราก็เห็น เงาของเราก็เริ่มเห็นชัด ถึงตอนนั้นจึงค่อยใช้ปัญญาพิจารณาต่อไป

ใช้แก้วใส ใส่น้ำใส

การทำบุญ ให้เกิดบุญกุศลหนุนนำ ควรทำจิตใจให้เป็นบุญจริงๆ ไม่ฟุ้งซ่านแส่ส่ายไปเรื่องอื่น จิตใจไม่ขุ่นมัวขณะทำ สำรวมกาย วาจา ใจ เหมือนกับแก้วน้ำ ให้เราล้างแก้วให้สะอาดเสียก่อนที่จะเติมน้ำสะอาดลงไป เมื่อเราเติมน้ำเราก็จะได้ดื่มที่สะอาดจริงๆ

หมั่นทำอย่างนี้ทุกๆ วัน จิตใจก็จะผ่องใส ได้ลิ้มรสของธรรมทุกๆ วัน

เห็นทุกรายละเอียด แต่ไม่เก็บทุกรายละเอียด

ผู้ที่กำลังเดินทาง ระหว่างที่เรากำลังเดินทางไปสู่จุดหมาย เราจะเห็นสองข้างทางว่ามีอะไรบ้าง แต่จุดหมายปลายทางเท่านั้นที่เราต้องการจะไปให้ถึงสองข้างทางจะมีอะไรบ้าง ไม่ใช่ที่เราไม่เห็น เห็นแต่ไม่ใส่ใจ ร้านค้าก็รู้ว่าเป็นร้านค้า เป็นปั้มน้ำมันก็รู้ แต่ไม่จำเป็นต้องรู้ว่า ภายในมีอะไรบ้าง มัวแต่สนใจเก็บทุกรายละเอียด จะทำให้ไปถึงจุดหมายล่าช้า มีหน้าช้าบางคนมัวแต่หลง สนใจในรายละเอียดสองข้างทาง จนลืมจุดหมายปลายทางที่จะไป

การภาวนาก็เช่นเดียวกัน จุดหมายปลายทางเพื่อถอดถอนกิเลสภายในใจ หรืออย่างน้อยก็เพื่อให้เกิดความสงบเย็นกับจิตใจ ระหว่างทางอาจเจอแสงสีหรือภาพนิมิตต่างๆ ผู้ภาวนาที่มัวแต่หลงเพลินไปกับสิ่งเหล่านี้ ก็เปรียบเหมือนคนที่มัวแต่จอดแวะข้างทางนั่นเอง

สวนมะม่วง

มัวแต่สนใจไปดูสวนมะม่วงของคนอื่น มัวแต่เก่งบอกให้เขาใส่ปุ๋ย พรวนดิน รดน้ำ ของตนเองไม่ดูแล นานวัน จนสวนมะม่วงของคนอื่น ดก ขายดี มีกำไร ของตนเองเป็นมะม่วงลีบเหมือนเดิม คนอื่นเห็น เขาก็ไปรุ่มสวนที่สมบูรณ์นุ่มนวลสุดท้ายเจ้าของสวนมะม่วงที่เราช่วยบอกวิธีการอย่างดี เขาก็แบ่งมาให้เราอย่างมากที่สุดสองเซ่ง

ให้สนใจดูแลจิตใจของตนเองให้ดีกว่าก่อน อย่าเพิ่งสนใจอยากรู้เรื่องของคนอื่นเลย **เข้าใจมั๊ย..**

ที่פקสงฆ์ป่าสงฆ์จะบูชาธรรม

ก่อนจะรู้จัก

ก่อนจะรู้จัก วาง ให้รู้จัก ยก ก่อน

การจะรู้จัก ปลั่งจิต ให้รู้จัก กำลังใจ ก่อน

ก่อนจะรู้จัก นิพพาน ให้รู้จัก การให้ทาน ก่อน

บางคนศึกษามาก พอรู้ว่า ที่สุดของธรรมะ คือ การปล่อยวาง ที่นี้ก็ไม่เอา ไม่เชื่อฟังอะไรอีกแล้วเหมือนเด็ก ป.๑ เพิ่งเริ่มอ่านหนังสือได้ ก็ไปอ่านตำราของปริญญเอก แล้ว มันก็ไม่เข้าใจ แต่จำมาพูดตามได้อยู่ ให้ไปสอบจริง มันก็ สอบตก เพราะไม่ได้ทำหน้าที่ของตนเองคือศึกษาและทำความเข้าใจ ในวิชาของ ป.๑ ให้จบก่อน

เหมือนกับมีน้ำตั้งอยู่ด้านหน้าเรานี้แหละ เห็นอยู่แต่ ยังไม่ได้ทันยกมาดื่มเลยนะ แล้วก็บอกว่าที่ไม่ยกมาดื่มเพราะ ปล่อยวาง วางไปแล้วทั้งๆ ที่ยังไม่ได้ ยกขึ้นมาดื่มเลย แบบนี้ มันก็ยิ่งกระหายเหมือนเดิมนั่นแหละ

การปล่อยวางที่ถูกต้อง คือ การออกแรงยกแก้วน้ำ แก้วนั้น แล้วก็ดื่มให้หมดแก้ว เราก็จะสดชื่น เหมือนจิตใจที่ได้ สัมผัสรสชาติแห่งธรรมแล้ว น้ำที่เข้าไปดับกระหายก็เหมือน ธรรมะ นั่นเอง

สุดท้ายแล้วเราก็ วางแก้วน้ำในมือ ไม่ยกมือถือไว้ให้มัน
หนักอีกต่อไปเช่นเดียวกับการเรียนรู้ชั้น ๕ ในพระพุทธ
ศาสนา เราต้องพิจารณาด้วยปัญญาว่าชั้น ๕ เป็นทุกข์จริงๆ
ที่ต้องแบกต้องหาม อย่างที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้จริงๆ หรือไม่
เมื่อพิจารณาเห็นจริงตามที่พระองค์สอนแล้วจึงปล่อยวาง

นี่คือ การปล่อยวาง ที่แท้จริงของพุทธศาสนา

ก่อนจะรู้จัก วาง จึงต้องรู้จัก ยก ก่อน แบบนี้...

ก่อนจะรู้จัก **พลังจิต** ให้รู้จัก **กำลังใจ**ก่อน

บางคนสนใจแต่พลังจิต เพราะรู้ว่า มันทำเรื่อง
อัศจรรย์ ได้หลากหลาย แต่ไม่สนใจ กำลังใจก่อน พอเจอทุกข์
เข้ากับตัว ต่อให้มีพลังจิต จะช่วยอะไรได้ กำลังใจจากใจตนเอง
คือสิ่งสำคัญยิ่งกว่าสิ่งใดๆ

คนที่อยากจะมีพลังจิต แต่ไม่สนใจเรื่อง กำลังใจ หรือ
พลังใจก่อน จึงแทบจะไม่มีค่าอะไรเลย อีกทั้งพลังจิตของแท้ ก็
เกิดจากจิตที่ตั้งมั่น ซึ่งก็ต้องเริ่มจากกำลังใจที่มีพลังหนักแน่น
มั่นคงของตนเองนี่แหละ

ก่อนจะรู้จัก นิพพาน ให้รู้จักการ ให้ทาน ก่อน

การให้ทาน เป็นการเริ่มต้นที่สำคัญ เป็นเครื่องน้อมนำ ความสุขทางใจ ท่านจึงสอนอย่างเป็นขั้นเป็นตอนว่า ทาน ศีล ภาวนา คนที่ยังไม่รู้จักการให้ทาน การรักษาศีลเลย จะมา ภาวนาก็คยากลำบาก แค่เรื่องการให้ทานเป็นบุญจริงๆ ยังไม่ เข้าใจกัน บางคนให้ทานเพราะหวังผลบุญ บางคนให้ทาน เพราะอยากกรวย บางคนให้ทานแบบไม่เต็มใจให้ บางคนให้ ทานเพราะคนอื่นพาทำ บางคนให้ทานเพราะต้องการแข่งกับ คนอื่น บางคนให้ทานเพราะอยากให้คนอื่นชื่นชม บางคนให้ ทานแล้วตัวเองไม่มีจะกิน บางคนให้ทานแล้วระลึกผลทาน ตัวเองไม่ออก แค่เรื่องทาน ก็ต้องพูดกันทำความเข้าใจกัน ยืดยาวแล้ว อย่าเพิ่งพูดถึงนิพพานเลย

พอดี

“พอดี” พอไม่ดี เคยได้ยินบ้างไหม
เพราะว่า “พอ” มันถึง “ดี”
คนดีมักพอ คนไม่พอมักไม่ดี

ปังปลา

การภาวนาก็เปรียบเหมือนการปังปลานี้แหละ ไฟที่
มันเผาปลาเราก็ต้องพลิกซ้ายพลิกขวา พลิกซ้ายพลิกขวาให้
มันสุกเสมอกัน มันก็คงเปรียบเหมือนว่าการปฏิบัติ ถ้าเปรียบ
เหมือนศีล สมาธิ ปัญญาที่ต้องเสมอกัน ปัญญามากสมาธิเข้าไป
ไม่ได้ สมาธิแน่นหนักปัญญาไม่เกิดไปไม่ได้ ปัญญามีแต่ไม่
รักษาศีลไปไม่ได้ แสดงว่าก็ต้องให้เสมอกัน เหมือนกับเราเอา
ปลามาปังนี้แหละ ต้องพลิกข้างซ้ายข้างขวาให้มันสุกเสมอกัน
เวลามันเสมอกันแล้วมันก็คลุกเคล้าเข้ากันเป็นอันเดียวกันได้
ท่านเลยเรียกว่า **ศีล สมาธิ ปัญญา** เป็นไตรสิกขา

เหยียบตะปูให้ดึงออก

คนที่ซบถยนต์ไปเหยียบตะปูโดยที่ไม่รู้ตัว ลมยางจะรั่วซึมออกมาเสมอ แต่รถก็ยังขับได้อยู่ **เปรียบเหมือน** คนที่ทำความชั่วแล้วกรรมยังไม่ส่งผลนั่นเอง แม้ชีวิตคนนั้นจะยังไม่เจอกับผลกรรมที่ร้ายแรง แต่ความชื่อนั้นก็จะคอยบั่นทอนความเจริญรุ่งเรืองอยู่เสมอ

คนที่รู้ตัวและสำนึกผิด **เปรียบเหมือน** คนที่ต้องฝืนใจดึงตะปูตัวนั้นออกมา ปะยาง ซ่อมแซม หรือ เปลี่ยนยาง ต้องใช้เวลาในการถ่ายถอน รถต้องหยุดวิ่งไปช่วงเวลาหนึ่ง

อย่างไรก็ตามย่อมปลอดภัยกว่าคนที่เหยียบตะปูแล้วลมยางรั่วซึมออกไปเรื่อยๆ ไม่รู้จะไปประสบอุบัติเหตุวันไหนถึงวันนั้นคนที่สำนึกผิดและปรับปรุงตนเองได้ก็วิ่งไปไกลแล้ว **เข้าใจมั๊ย...**

หยุดเพื่อดู

สมถะเปรียบเหมือนการหยุด วิปัสสนาเปรียบเหมือน การดูหากเราซ้บรลอยู่ เรออยากอ่านป้ายเล็กๆ ข้างทาง ก่อนดู เราต้องหยุดก่อน ไม่เช่นนั้นก็อ่านไม่ทัน ดูไม่รู้เรื่อง เราหยุดก็ เพื่อดูเช่นกัน หยุดเฉยๆ ไม่ดูก็ไม่ได้ ไม่มีประโยชน์ สมถะ กับ วิปัสสนา จึงเป็น ๒ สิ่งที่ควบคู่กัน แยกออกจากกันไม่ได้ ก่อน จะวิปัสสนาได้ก็ต้องมีสมถะก่อนเช่นกัน กว่าคนจะเขียน หนังสือ เรียงประโยค ผสมคำได้ คล่องแคล่ว ก็เกิดจากการ เขียน ก.ไก่ ถึง ฮ.นกยูง จนคล่องแคล่วก่อนนั้นแหละ

ถนน ๒ สาย จะไปทางไหนดี

จะไปไม่ถึงถ้าไปทางลาดยาง จะไปปล่อยวางให้ไป ทางลูกรัง ในการปฏิบัตินั้นมี ๒ ทางให้เลือก

๑ ทางเรียบสบาย แต่มักจะมีสิ่งล่อใจให้เราแวะ เรื่อยๆ ทำให้ตายกลางทางไปไม่ถึงจุดหมาย

๒ ทางขรุขระยากลำบาก ซึ่งทำให้เราต้องคอย ระมัดระวังและมีสติอยู่ตลอดเวลาต้องใช้ความเพียรพยายาม แต่ก็ทำให้ถึงจุดหมายในที่สุด

ถอดจิต

คนที่ถอดจิตเก่ง ไม่ใช่พระหรรษ คนที่ถอดจิตเก่งคือ
ญาติโยมต่างหาก ตัวนั่งอยู่ตรงนี้ แต่จิตใจนี้ เต็มใจก็ถอดจิต
กลับไปหาลูกที่บ้าน ถอดจิตไปที่ทำงาน ถอดจิตไปอยู่กรุงเทพฯ

พระท่านไม่ได้ถอดจิต ท่านใช้การกำหนดดู ซึ่งกว่าจะ
ทำอย่างนั้นได้ ก็ต้องเกิดจากความเพียรฝึกสติมาอย่างหนัก
ถ้าอยากทำได้เราก็ต้องเร่งภาวนา พุทโธ ลงที่จิต จะได้มีสติไม่
ถอดจิตออกไปเรื่อยเปื่อย **เข้าใจมั๊ย..**

ที่พักสงฆ์ป่าสังฆะบุชาธรรม

ก้อนหินกับใบไม้

ก้อนหินโยนลงน้ำหนักจมลงลึก ใบไม้โยนลงน้ำเบาอยู่
เหนือน้ำ น้ำเปรียบเสมือนปัญหาที่ยังลึกในจิตใจคน ใบไม้
เปรียบเสมือนใจคนที่อยู่เหนือปัญหา แก้ไขทุกอย่างได้ นำมา
สอนใจเรา อย่าให้จิตใจหนักเหมือนกับก้อนหิน ยิ่งตกลงลึก ก็
ยิ่งทุกข์ ทำตัวให้เหมือนกับใบไม้ สบายกายสบายใจ ปลอดภัย
ไร้กังวล **เข้าใจมั๊ย..**

ขี้ที่เหม็นที่สุด

ขี้คน.. ขี้คนนี่กดชักโครกเอาน้ำราด ก็หายเหม็นแล้ว

ขี้ควาย.. ขี้ควายนีหาทรายหาฟางมากลบ ก็หายเหม็นแล้วเอาไปทำเป็นปุ๋ย ทำให้ต้นไม้เติบโตได้อีกต่างหาก

ขี้โกรธ.. ไม่รู้จะเอาอะไรมากลบ ไม่มีใครอยากอยู่ใกล้ เพราะมันร้อน

ขี้เกียจ.. ยิ่งกว่าขี้ควายอีกนะ ขี้ควายเขายังเอาไปรดน้ำพรวนดินได้ ขี้เกียจ จะเอาไปรดอะไรได้ มีแต่กินกับนอน ไม่มีใครอยากได้เป็นสามี ภรรยา ไม่มีใครอยากเอาไปเป็นลูกจ้าง ลองคิดดูว่าอะไรจะเหม็นกว่ากัน

ขี้สงสัย.. เจออะไรก็สงสัยไปหมด นี่ก็ไม่มีใครอยากอยู่ใกล้ เพราะเขาเปื้อนที่ต้องคอยตอบ

ขี้โลก.. มีแต่คนออกห่าง เพราะเขากลับจะโดนขอ เขากลับจะโดนเอาเปรียบ

ขี้เมา.. ภายนอกยังเหม็นแล้ว ภายในไม่ต้องพูดถึง สารพัดขี้มีอยู่ในตัวคนขี้เมานี้ ขี้โลก ขี้โกรธ ขี้หลง มีครบในตัวคนขี้เมาทั้งหมด

ขี้กลัว.. นี่ก็ไม่มีใครอยากพาไปไหนมาไหนด้วย เพราะพึ่งพาอะไรไม่ได้

คนขี้โลก คนขี้โกรธ คนขี้หลง ต่อให้อยู่ไกลแค่ไหน แค่คิดถึงก็เหม็นขึ้นมาทันทีแล้ว เราจึงควรพิจารณาตนเอง อย่าทำตนให้เป็นสิ่งที่เหม็นอย่างนั้น

ไฟไหม้ฟาง ไฟไหม้ถ่าน

สมาธินอกพระพุทธศาสนานั้นเปรียบเหมือนกับไฟไหม้ฟาง ติดไฟง่าย คือ ทำอย่างไรก็ได้ ขอให้จิตสงบไวๆ ไหม้แรง คือ ชอบเอาไปใช้ในทางที่ผิด เช่น สะกดจิตของผู้อื่น ใช้ในทางอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่างๆ ให้คนหลงมกมาย มอดเร็ว คือ เมื่อใช้ในทางที่ผิด ก็มีทางเสื่อมของสมาธิได้ง่าย

สมาธิของแท้ในพระพุทธศาสนานั้น เปรียบเหมือนกับไฟไหม้ถ่าน ถ่านนั้นมีกระบวนการทำยุ่งยาก คือ ต้องใช้ศรัทธาในการทำ กว่าจะติดก็ยาก คือ ต้องใช้ความอดทน เพียรพยายาม ค่อยๆ ก่อไฟ ทีละเล็กทีละน้อย มอดช้า ไม่ดับสนิท คือ ใจตั้งมั่นเป็นสมาธิได้นาน ใช้ประโยชน์หุงหาอาหาร ได้เต็มที่ อีกทั้งจะเอากลับมาใช้ใหม่ก็ได้ เขียนิดๆ หน่อยๆ ก็พร้อมก่อไฟใหม่ คือ สมาธิไม่เสื่อม เมื่อทำจนชำนาญ หากต้องการเข้าสมาธิ เพื่อใช้ประโยชน์จากสมาธิ ก็สามารถทำได้ง่าย

เราอยากจะเป็นไฟไหม้ฟาง หรือ ไฟไหม้ถ่าน ถ้าอยากจะเป็นไฟไหม้ถ่าน ก็ขอให้มีความอดทน เพียรพยายาม ภาวนาพุทธโธให้ต่อเนื่อง **เข้าใจมั๊ย..**

เมาเหล่า เมาธรรม

คนเมาธรรมนั้น แตกต่างกับคนมีธรรม **คนเมาธรรม** มักจะรวมตัวกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน สนทนากันเรื่องของคนอื่น คนนั้นคืออย่างนี้ คนนี้ไม่คืออย่างนั้น มาวัดก็นินทาคนที่บ้าน พอกลับไปที่บ้าน ก็นินทาพระที่วัด บางคนเป็นคุณหญิง คุณนาย ก็ไปนั่งร่วมกับกลุ่มคุณหญิงคุณนายด้วยกัน บางคนก็ อิจฉาผู้อื่น คอยจ้องพูดจาประชดประชัน บางคนก็นั่งร้องไห้ น้อยเนื้อต่ำใจในศาสนาของตนเอง

คนเมาธรรมอีกประเภทก็คือ พวกปฏิบัติธรรมทุกที่ รู้จักทุกวัด มีงานบุญที่ไหนไปหมด แล้วก็กลับไปต่อคนที่บ้านว่า ไม่เอาไหน ไม่รู้จักเข้าวัดเข้าวา จะแตกต่างอะไรกับคนเมา เหล้าเคยไปทุกร้าน แล้ววิจารณ์ว่าร้านนั้นร้านนี้บรรยากาศดี ousyanyou.com อย่างไร ดูสภาพแล้วไม่แตกต่างอะไรกับคนเมาเหล่าเลย คนเมาเหล้ายังพอมีเวลาสร้างได้ คนเมาธรรมนั้นไม่สร้าง เพราะ คิดว่าตนเองเป็นคนดี ยังคืออยู่ ยังเข้าวัดคืออยู่

เรามีโอกาสเข้าวัดแล้ว อย่าทำตัวเป็นคนเมาธรรม ต้องฝึกตนเองให้เป็น**คนมีธรรม** จึงจะเป็นความดีไม่เกิดโทษ อย่างแท้จริงให้สาธุชนจำไว้ให้ดีๆ นะ

ความรู้ท่วมปัญญา

คนเมืองทุกวันนี้มีความรู้ท่วมปัญญา ปัญญาเปรียบเหมือนตัวบ้านให้เราได้พักอาศัย ความรู้เปรียบเหมือนทรัพย์สมบัติที่มีในบ้าน

คนที่มีความรู้ท่วมปัญญาเปรียบเหมือนคนที่มีทรัพย์สมบัติมากมายมหาศาลจนล้นบ้าน จนตัวเองไม่มีที่นอนตัวเองไม่มีที่นั่งเล่น จะเดินไปไหนติดทรัพย์สมบัติหมด กลายเป็นคนมีทิฐิมานะมาก ใครสอนอะไรไม่ได้ เพราะอะไรๆ ก็รู้ไปหมด ก็จะคอยค้านว่าแบบนั้นแบบนี้ไม่ใช่ **คนเราจึงควรยอมโง่ดีกว่าอวดฉลาด** เพราะหากฉลาดอยู่ก่อนแล้วก็จะไม่มีใครอยากสอน

เด็กที่ไม่ได้เรียนหนังสือนั้น เราว่าเขาไม่มีปัญญาแท้จริงแล้วเด็กไม่มีความรู้ต่างหาก ปัญญาที่มีอยู่รอวันที่จะได้ออกใช้นั้น

คนที่มีความรู้มาก แต่ปัญญาตามไปอบรมไม่ทัน ก็จะนำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิด เอาไปใช้สร้างอาวุธทำลายผู้อื่น เอาไปใช้โกงผู้อื่นอย่างแนบเนียน กลายเป็นผู้ที่ทำความเดือดร้อนให้กับสังคม ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคมด้วย

บทที่ ๔๖

คนที่มีปัญญาพอดีกับความรู้ ก็เปรียบเหมือนบ้านที่มีของกินของใช้ มีเฟอร์นิเจอร์ ตกแต่งอย่างพอเหมาะพอดี สามารถหยิบใช้อะไรได้สะดวก จะนั่งหรือจะนอนนุ่มไหนก็สะอาดสะอาดสบายใจ ได้ข้าวของเครื่องใช้อะไรมา ก็เอาเข้ามาใช้ ใช้แล้วก็รู้จักทิ้งออกไปเรื่อยๆ ไม่เป็นขยะรกบ้าน ความรู้นั้นมีมากก็เป็นสิ่งที่ดีเปรียบเหมือนคนมีทรัพย์สมบัติมาก แต่ถ้ามีปัญญาน้อยกว่าจะเป็นผลเสียแน่นอน เราอย่าเป็นคนที่มีความรู้ท่วมปัญญา **ความรู้แม้เราจะมีมากแค่ไหน ต้องให้ปัญญาของเรามีมากกว่าความรู้เสมอ**

ถ้าอย่างนั้นก็จะเหมือนคำที่ว่า **ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด**

วัดวาอาราม วิหาร ลาน เจดีย์

วัดวาอารามวิหารลานเจดีย์ คือ สิ่งภายนอกที่บ่งบอกถึงความเป็นพุทธศาสนา ซึ่งแท้จริงแล้วหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาสอนให้น้อมนำเอาสิ่งรอบตัวมาทำให้เกิดประโยชน์กับจิตใจให้ได้

วัดวาอาราม คือ อารามของจิตใจนี้ วัดจิต วัดใจ ว่าภายในใจนี้ มีความดีอยู่มากแค่ไหน มีความไม่ดีอยู่เท่าไร หมั่นวัดจิตวัดใจของตนเองและสำรวจตรวจสอบตนเองอยู่เสมอ

อารามมีหยากไย่อยู่บ้างไหม ถ้ามีก็ต้องทำความสะอาดบ่อยๆ วัดจิตวัดใจนี้ก็จะสะอาดและน่าอยู่

วิหาร คือ วิหารธรรม ของจิตใจดวงนี้ ใจเรามีวิหารธรรมสอนใจตนเองบ้างไหม

ลานวัด ที่ดี คือ สะอาดและเตียนโล่ง บ่งบอกถึงหลักของธรรมะ ที่จิตใจว่างและปลอดโปร่ง ไม่มีเศษใบไม้ เศษขยะที่เปรียบเหมือนกิเลสในใจตกเรี่ยราดเกลื่อนกลาด

เจดีย์ คือ สถานที่ที่สำคัญที่คนจะชอบเข้าไปกราบไหว้ เจดีย์ในที่นี้คือใจดี หากเราใจไม่ดีแล้ว ต่อให้กราบเจดีย์เป็น

ร้อยแห่ง ใจก็ไม่ได้ดีขึ้นเลย ทุกวันนี้เราสนใจจะสร้างแต่เจตีย ไปที่ไหนก็เจอแต่เจตีย เพราะคิดว่าสร้างเจตียแล้วจะเกิดบุญ ใหญ่ แท้จริงแล้ว สร้างเจตียเท่าไรก็ไม่มีค่าอะไรเลยหากใจ เรายังไม่ดี

แต่ถ้ามีแต่คนที่ใจดีแล้ว ต่อให้ไปที่ไหนถึงไม่มีเจตีย เลย เราก็จะอยู่กันอย่างร่มเย็นเป็นสุขแน่นอน

หนึ่งคนใจดี หลายร้อยหลายพันคนก็อยากมาอยู่ใกล้ อยากมาชื่นชม หนึ่งคนใจดี สามารถสร้างคนให้ใจดีขึ้นได้ แต่ ร้อยพันเจตียไม่สามารถทำให้คนกลายเป็นคนใจดีได้เลย

เจตียนั้นสร้างได้ง่าย แต่ใจดีนั้นกว่าจะสร้างได้แต่ละ คนนั้นสร้างได้ยากยิ่ง

ใจดีจึงมีความสำคัญมากกว่าเจตียมาก หากเรา อยากสร้างเจตียจึงควรสร้างใจดีให้เกิดขึ้นกับเราก่อน กราบ เจตียก็ไม่ต้องไปกราบที่ไหน อยู่แห่งใดก็กราบใจดีของเราก็มี ความสุขยิ่งกว่า

วัดวาอาราม วิหารลานเจตีย จึงเป็นสถานที่สำคัญแห่ง ใจอีกด้วยเหตุนี้ ต่อไปนี้จะไปวัดที่ไหน อย่าลืมน้อมนำมาให้เป็น ธรรมะสอนใจตนนะ **เข้าใจมั๊ย...**

สงครามครั้งสุดท้าย

เลข ๕ ที่มีความหมายในทางพุทธศาสนา มาก คือ
ชั้น ๕ และ อินทรีย์ ๕ ซึ่งชั้น ๕ เป็นภาระอันหนักที่สัตว์
โลกต้องแบกหาม เป็นเหมือนทหารเอกของข้าศึก ที่คอย
ทำลายล้างผลาญจิตใจของสัตว์โลกให้เร่าร้อนมีความทุกข์ทรมาน
แห่งอยู่ตลอดเวลา และเป็นต้นเหตุของการเวียนว่ายตายเกิด
ไม่รู้จักจบสิ้น

ชั้น ๕ นี้มีอยู่ในตัวเราทุกๆ คน ชั้น ๕ คือ รูป
เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ หลักคำสอนสูงสุดของศาสนา
นี้คือ เรียนรู้ชั้น ๕ ให้ถ่องแท้ และปล่อยวางชั้น ๕ อันนี้ลง
ได้ก็จะถึงที่สุดแห่งธรรม

ซึ่งทหารเอก ของธรรม ก็คือ อินทรีย์ ๕ ที่ไม่ว่าจะ
ยาวนานแค่ไหนก็ตาม เป็นข้าศึกกับชั้น ๕ มาตลอด อินทรีย์
๕ ก็คือ ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา

นายทหารทั้ง ๕ นาย นี้ ไม่ว่านำทัพออกรบกับ
ชั้น ๕ ที่ไร เป็นต้องพ่ายแพ้ยับเยินกลับมาทุกครั้ง เป็น
เพราะว่าเราเองที่เปรียบเหมือนกษัตริย์ของจิตใจ ไม่เคยได้
ใส่ใจใจดีที่จะฝึกฝนกองทัพของเรา ให้มีความหนักแน่นพอที่
จะต้านทานข้าศึกกิเลสทั้งภายนอกภายในได้บ้างเลย มีแต่คอย

ส่งเสริมและสนับสนุนให้มันแข็งแกร่งขึ้นและคึกคะนองในทุกๆ ครั้งที่เราเกิดมา เราจึงเป็นเหมือนนักศรัทธาที่ทรยศต่อจิตใจ โดยที่ไม่รู้ตัวเสมอมา

นายทหารเอก ซึ่งมีประสบการณ์สูงที่เราต้องใส่ใจคนแรก ก็คือ ศรัทธา หากเราปลุกฝังศรัทธาในศาสนานี้ให้หนักแน่น ก็จะทำให้เรามี วิริยะ ที่จะพากเพียรให้ถูกทางตาม คำสอนของพระพุทธเจ้า เมื่อมีวิริยะ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ไม่ท้อแท้ รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบาให้เหมาะสม สติก็จะเริ่มตั้งได้ เมื่อพากเพียรให้มากขึ้นกว่าเดิม ก็จะเกิดเป็น สติที่แนบแน่น สติที่แนบแน่นก็จะทำให้เกิดสมาธิที่มั่นคง และสุดท้ายปัญญา ซึ่งเป็นขุนพลชั้นยอด ที่มีความคล่องแคล่วว่องไวและแหลมคมที่สุด ซึ่งคอยแฝงตัวส่งทหารไปให้ความช่วยเหลือนายกองทั้ง ๔ อยู่เสมอ ตั้งแต่เริ่มต้นว่า ศรัทธาอย่างไรให้เป็นบุญ เพียรหนักเบาอย่างไรให้เหมาะสม ฝึกซ้อมสติอย่างไรให้สติแนบแน่น ใช้สมาธิอย่างไรให้ถูกทางมั่นคง หากนายกองทั้ง ๔ ก่อนหน้า ปูทางไว้อย่างดีแล้ว ขุนพลปัญญา ก็จะเปิดตัวยิ่งใหญ่เป็นคนสุดท้ายนำกองทัพเข้าไปคลุกวงในบดขยี้ทำลาย ข้าศึกให้ย่อยยับ และนำทัพออกมาด้วยชัยชนะ

ทุกอย่างก็ไม่ง่ายเพราะตลอดสายทางการรบที่ยิ่งใหญ่ ชั้น ๕ ก็มีกลุ่มนายทหารเอกรวมตัวกันเป็นหน่วยรบ

บทที่ ๕๑

พิเศษคอยชุ่มโถมตีเราเสมอ ทหารเอกของหน่วยรบพิเศษของ
กิเลส คือ นีวรณ ๕ ซึ่งจะดักโถมตีและคอยตัดทอนกำลังของ
เราเสมอ อินทรีย์ ๕ จึงต้องเป็นกองทัพที่ยิ่งใหญ่เกรียงไกร
จริงๆ จึงจะได้ชัยชนะจากการรบ

ขุนพล ของกิเลสกับธรรมที่เป็นคู่ต่อสู้ที่เหมาะสมกัน
ตลอดมาคือ

ศรัทธา กับ รูป

วิริยะ กับ เวทนา

สติ กับ สัญญา

สมาธิ กับ สังขาร

ปัญญา กับ วิญญาณ

เมื่อใดก็ตามที่กองกำลังอินทรีย์ ๕ ของธรรมมีความ
พร้อมรบอย่างสมบูรณ์ก็จะกลายเป็น ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ
ปัญญา ที่แก่กล้า ถึงเวลานั้นไม่ว่าชั้น ๕ และนีวรณ ๕ จะ
มุดหัวอยู่ที่ไหน ขุนพลทั้ง ๕ นาย ก็จะนำกองกำลังทั้ง ๕ นี้ไป
บดขยี้กิเลสให้แหลก และพร้อมนำชัยชนะอันถาวรกลับออก
มาจากสนามรบ คือ การหลุดพ้นออกจากวัฏสงสารอันนี้
ไม่ต้องกลับมาเวียนวายเป็นเกิดอีกต่อไป... จบ!!

คดีสังฆាយ

“ธรรมตรัสไว้ชอบแล้ว

ลงมือทำเสีย

ไม่ต้องสงสัย

เข้าใจมั๊ย... ”

พร: ๐๑๑๑๑๑๑๑ / ๑๑/๑๑